

Enkel vurdering rundt Ridesenteret i Rauland og eventuelle konflikter med EØS regler om offentlig subsidiering og konkurransevridning.

Frå Forretningsplanen 2026

Det er utarbeidd 12mnd driftsbudsjett for RiR i samband med denne forretningsplanen.

Då avslutninga av vårt budsjett har kome i ei tid med sterkt arbeidspress i kommunen på grunn av budsjettprosessen der, manglar vi anslag for eventuelle inntekter frå Vinje kommune for tjenestar innan helse og oppvekst. Som vist tidlegare pågår det eit arbeid med å greie ut behovet og volumet for desse tjenestane.

Vårt utgangspunkt i denne prosessen har vore at kommunen skulle betale for behovsstyrte ytingar frå RiR, ikkje reine stønader som har vore tilfelle tidlegare.

Slik situasjonen då er har vi derfor valgt å gjera opp budsjettet utan å ta inn inntekter frå kommunen og dermed vise eit underskot. **Vi legg til grunn at RiR skal kunne yte tjenestar til kommunen innan skule og helse som medfører at ein kan få budsjettet i pluss.**

Utover oppgjevne inntekter er det òg søkt om midlar frå Bufdir til to ulike prosjekt. Dette er prosjekt somgår over 3 år ,med stønadsrammer på ca. 750.000 pr. år. Då dette er usikre inntekter er dei ikkje tekne inn i budsjettet i denne omgang.

.....
(Vurderinga nedanfor er gjord ved bruk av AI-verktøy)

1. Utgangspunkt – EØS-reglene om statsstøtte

Etter EØS-avtalen artikkel 61(1) er statsstøtte **forbudt** dersom:

1. Støtten gis av offentlige midler,
2. Den begunstiger enkelte foretak eller produksjon av visse varer/tjenester,
3. Den vrir eller truer med å vri konkurransen, og
4. Den påvirker samhandelen mellom EØS-statene.

Alle fire vilkår må være oppfylt for at det skal være **ulovlig statsstøtte**.

◆ 2. Hva slags virksomhet er ridesenteret?

- **Eierskap:** 85 % kommune, 15 % privat.
- **Virksomhet:** 50 % kommersiell (åpen for markedet, rideskole o.l.), 50 % salg av tjenester til kommunen (helse, oppvekst, terapi osv.).
- **Forhold:** Betaler markedsmessig husleie, kommunen betaler markedspris for kjøpte tjenester, følger AML.

Det betyr at ridesenteret **driver økonomisk aktivitet**, og dermed er et *foretak* i EØS-forstand — uavhengig av at kommunen er majoritetseier.

◆ 3. Vurdering av mulig konkurransevridding

A. Finansiering eller fordeler fra kommunen

- Hvis kommunen **ikke gir økonomiske fordeler** (ingen subsidiert leie, ingen garantier, ingen overpris på tjenester, ingen billige lån), foreligger normalt **ikke statsstøtte**.
- Kommunen må kunne dokumentere at kjøp av tjenester skjer **på markedsmessige vilkår** (for eksempel etter tilbudsinnhenting eller uavhengig prising).

B. Markedsaktivitet

- Den delen av virksomheten som tilbyr tjenester i konkurranse med andre ridesentre, må bæres av markedsinntekter.
- Dersom kommunen krysser subsidierer den kommersielle delen (for eksempel gjennom gunstige avtaler eller bruk av offentlige midler uten markedsmessig motytelse), kan **EØS-reglene ramme virksomheten**.

C. Kommunens kjøp av tjenester

- Kommunen kan kjøpe tjenester dersom det er et reelt behov (for helse, oppvekst osv.) og prisen er markedsmessig.
 - Hvis prisen overstiger markedsnivået (eller kjøpet i realiteten finansierer driften), kan det være **indirekte støtte**.
-

◆ 4. Avgrensning – tjenester av allmenn økonomisk betydning (SGEI)

Hvis ridesenteret leverer tjenester som kommunen **er pålagt å tilby** (f.eks. terapiridning for personer med funksjonsnedsettelse), kan dette omfattes av unntaket for **"tjenester av allmenn økonomisk betydning" (SGEI)** etter EØS-artikkel 59(2).

Da kan støtte være **lovlig**, så lenge:

- det finnes et **formelt oppdragsbrev eller kontrakt**,
- det er fastsatt **kompensasjonsberegning**, og
- kompensasjonen **ikke overstiger reelle kostnader + rimelig fortjeneste**.

◆ 5. Konklusjon

Ut fra opplysningene du gir:

- ✓ Kommunen betaler markedspris
- ✓ Ridesenteret betaler markedsleie
- ✓ Virksomheten drives etter normale forretningsmessige prinsipper

→ **Da rammes ikke ridesenteret normalt av EØS-reglene om ulovlig statsstøtte eller konkurransevridning.**

Men:

⚠ Dersom det i praksis skjer krysssubsidiering fra den kommunale delen til den kommersielle delen (f.eks. at kommunen betaler for mye for tjenester, eller dekker underskudd), **kan EØS-reglene bli aktuelle.**

📋 Oppsummert:

Vurderingspunkt	Situasjon	Risiko for EØS-brudd
Kommunal eierandel	85 %	Ikke avgjørende i seg selv
Kjøp av tjenester	Markedspris	Lav
Husleie	Markedsnivå	Lav
Kommersielle aktiviteter	Ja, 50 %	Ok hvis uten subsidier
Krysset finansiering	Nei (forutsatt dokumentasjon)	Ingen risiko
SGEI (eventuelt)	Mulig, hvis kontrakt og kompensasjonsordning	Lovlig hvis oppfylt

Vinje 04.11.25

Gunnar Aarhus

Prosjektleder